HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מאי טעמיה דרבי אליעזר אלא לאו בדלא שוי שיעור זוזי ובדשמואל קא מיפלגי לא בדלא שוי כ"ע לית להו דשמואל והכא בדשוי שיעור זוזי ובדרבי יצחק קא מיפלגי [ו]דאמר רבי יצחק [א]מנין לבעל חוב שקונה משכון שנאמר [1]ולך תהיה צדקה אם אינו קונה משכון צדקה מנין לו מכאן לבעל חוב שקונה משכון לימא דרבי יצחק תנאי היא ותיסברא אימור דאמר רבי יצחק שמשכנו שלא בשעת הלואה משכנו בשעת הלואה מי אמר אלא משכנו שלא בשעת הלואתו כולי עלמא לא פליגי דאית להו דרבי יצחק והכא במשכנו בשעת הלואתו ובשומר אבדה קמיפלגי [ז]שומר אבדה רבה אמר כשומר חנם ורב

נדלא שוי שיעור זוזי. עסקינן: **ובדשמואל קמיפלגי.** רבי מליעזר לית ליה דשמואל דמשכון שאינו שוה כל החוב אין לוקח מקבלו אלא לזכרון ולכך דבריס הלכך שומר חנם הוא עליו ויצטרך שלא פצע ושאינו כדשמואל ויעול כל מעותיו ור' עקיבא כשמואל סבירא ליה שלפס משכון קבלו אבל הלווהו אלף זוז בפעור לפילו רבי מליעזר מודה שהמשכון שקיבל אחרי כן לפס משכון קבלו שהרי אינו צריך לו לזכרון דבריס שהפעור לו לרחיה: ס"ג **מי דלא שוי שיעור זוזי ד"ע ליס להו דשמואל ובדרבי יצחק קמיפלגי.** רבי מליעזר לית ליה דרבי יצחק ואינו עליו אלא שומר חנס ואף על פי שהוא משכון גמול: **לימור לתמר רבי יצחק שמשכנו שלא בשעת הלואתו.** כגון על ידי ב"ד דהכי משמעי קרא לכתיב לעיל מיניה בחוץ תעמוד והמיס וגו' ואמר מר [ג] זה שליח ב"ד: כשומר

מאי לאו בדלא שוי. פירס בקונטרס דרבי מליעזר לית ליה דשמואל דבריס בעלמא משמע לפל פס שוה כל החוב מודה רבי מליעזר שלפס משכון קבלו אבל הלווהו אלף זוז בפעור שלא פצע ושאינו כדשמואל ויעול כל מעותיו וי"ס שכתוב בפירוש היכי דמי כי נדשוי מלי למיפל דרבי מליעזר וקפס דפפרק המומנין (ב"מ דף פב. ושם) מסיק מתניתין דהמס לוה כרבי מליעזר ולוקמה בכ"ע ונדשוי וי"ל דהמס לפי המסקנא דלה לייטי רבי יצחק אלא לאו בדלא שוה שיעור זוזיה. ודבדשמואל פליגי בדפריש רבי עקיבא אית ליה הא דשמואל ואמר כיון דפריש וקבליה הא קבליה. ור' אליעזר לית ליה הא דשמואל ואפילו בדפריש. ודחינן כולי עלמא לית להו דשמואל ואע"ג דפריש וקבליה ולא כלום הוא. והכא בדשוי שיעור זוזי. ובדרבי יצחק פליגי דאמר מנין לבעל חוב שקונה משכון שנאמר ולך תהיה צדקה. אם אינו קונה צדקה מנין. אלא מכן לבעל חוב שקונה משכון. וכשמחזירו לבעליו ממונו נותן לו לפיכך כתיב ולך תהיה צדקה. ר' עקיבא אית ליה הא דר' יצחק. ור' אליעזר לית ליה: ודחינן וכי הא דר' יצחק תנאי היא ואמרינן ותסברא והא ר' יצחק לא אמר אלא כשמשכנו שלא בשעת הלואתו כדכתיבי קראי כי תשה ברעך וגו' משכנו בשעת הלואתו מי אמר ר' יצחק שקונה משכון. אלא [ח] (קשיא להו לרבנן הא דתנן (שבועות פ"ו מ"ב) המלוה את חבירו על המשכון והמוסר שטרותיו לב"ד אין משמטין מאי טעמא דהא משכנו בשעת הלואה היא. וקאמרינן (גיטין לז.) הא מני ר' יצחק היא דאמר בעל חוב קנה משכון ג). לימא דר' יצחק תנאי היא ופרקינן לא) בשמשכנו שלא בשעת הלואתו כולי עלמא לא פליגי דקונה משכון. והכא במשכנו בשעת הלואתו ובשומר אבדה פליגי. רבה אמר כשומר חנם.

ח) כלשון זה נמלא ג"כ בתי' הר"י מיגש זל"ל הוס"ם בפ"ק מרבנן קטולמי ופ"ע.

ג) כלן תסר סיום קושיל זו ותמנס בתי' הר"י מיגש זל"ל הוס"ם בפלוגתת ע"ס.

מאי טעמיה דרבי אליעזר אלא לאו בדלא שוי. פירס בקונטרס דרבי מליעזר לית ליה דשמואל דמשכון שאינו שוה כל החוב אין לוקח מקבלו אלא לזכרון דבריס בעלמא משמע מבל פס שוה כל החוב מודה רבי מליעזר שלפס משכון קבלו אבל הלווהו אלף זוז בפעור שלא פצע ושאינו כדשמואל ויעול כל מעותיו וי"ס שכתוב בפירוש היכי דמי כי נדשוי מלי למיפל דרבי מליעזר וקפס דפפרק המומנין (ב"מ דף פב. ושם) מסיק מתניתין דהמס לוה כרבי מליעזר ולוקמה בכ"ע ונדשוי וי"ל דהמס לפי המסקנא דלה לייטי רבי יצחק אלא לאו בדלא שוה שיעור זוזיה. ודבדשמואל פליגי בדפריש רבי עקיבא אית ליה הא דשמואל ואמר כיון דפריש וקבליה הא קבליה. ור' אליעזר לית ליה הא דשמואל ואפילו בדפריש. ודחינן כולי עלמא לית להו דשמואל ואע"ג דפריש וקבליה ולא כלום הוא. והכא בדשוי שיעור זוזי. ובדרבי יצחק פליגי דאמר מנין לבעל חוב שקונה משכון שנאמר ולך תהיה צדקה. אם אינו קונה צדקה מנין. אלא מכן לבעל חוב שקונה משכון. וכשמחזירו לבעליו ממונו נותן לו לפיכך כתיב ולך תהיה צדקה. ר' עקיבא אית ליה הא דר' יצחק. ור' אליעזר לית ליה: ודחינן וכי הא דר' יצחק תנאי היא ואמרינן ותסברא והא ר' יצחק לא אמר אלא כשמשכנו שלא בשעת הלואתו כדכתיבי קראי כי תשה ברעך וגו' משכנו בשעת הלואתו מי אמר ר' יצחק שקונה משכון. אלא [ח] (קשיא להו לרבנן הא דתנן (שבועות פ"ו מ"ב) המלוה את חבירו על המשכון והמוסר שטרותיו לב"ד אין משמטין מאי טעמא דהא משכנו בשעת הלואה היא. וקאמרינן (גיטין לז.) הא מני ר' יצחק היא דאמר בעל חוב קנה משכון ג). לימא דר' יצחק תנאי היא ופרקינן לא) בשמשכנו שלא בשעת הלואתו כולי עלמא לא פליגי דקונה משכון. והכא במשכנו בשעת הלואתו ובשומר אבדה פליגי. רבה אמר כשומר חנם.

פג א מיי' פ"י מהל' שכירות הלכה ז עיין בהשגות ובמ"מ סמג עשין נד טוש"ע חו"מ סי' שנ סעיף ג:

רבינו חננאל

בהא קתני ר' אליעזר ישבע ויטול מעותיו. ואי בדלא שוו שיעור זוזי בהא לימא רבי עקיבא יכול לומר לו כלום הלוויתני אלא על המשכון אבד המשכון אבדו מעותי' אלא לאו בדלא שוה שיעור זוזיה. ובדשמואל פליגי בדפריש רבי עקיבא אית ליה הא דשמואל ואמר כיון דפריש וקבליה הא קבליה. ור' אליעזר לית ליה הא דשמואל ואפילו בדפריש. ודחינן כולי עלמא לית להו דשמואל ואע"ג דפריש וקבליה ולא כלום הוא. והכא בדשוי שיעור זוזי. ובדרבי יצחק פליגי דאמר מנין לבעל חוב שקונה משכון שנאמר ולך תהיה צדקה. אם אינו קונה צדקה מנין. אלא מכן לבעל חוב שקונה משכון. וכשמחזירו לבעליו ממונו נותן לו לפיכך כתיב ולך תהיה צדקה. ר' עקיבא אית ליה הא דר' יצחק. ור' אליעזר לית ליה: ודחינן וכי הא דר' יצחק תנאי היא ואמרינן ותסברא והא ר' יצחק לא אמר אלא כשמשכנו שלא בשעת הלואתו כדכתיבי קראי כי תשה ברעך וגו' משכנו בשעת הלואתו מי אמר ר' יצחק שקונה משכון. אלא [ח] (קשיא להו לרבנן הא דתנן (שבועות פ"ו מ"ב) המלוה את חבירו על המשכון והמוסר שטרותיו לב"ד אין משמטין מאי טעמא דהא משכנו בשעת הלואה היא. וקאמרינן (גיטין לז.) הא מני ר' יצחק היא דאמר בעל חוב קנה משכון ג). לימא דר' יצחק תנאי היא ופרקינן לא) בשמשכנו שלא בשעת הלואתו כולי עלמא לא פליגי דקונה משכון. והכא במשכנו בשעת הלואתו ובשומר אבדה פליגי. רבה אמר כשומר חנם.

מוסף רש"י

שקונה משכון. לכל מילי להמחיי בפוסקין (ב"מ פב.) כל ימי הלוחה המשכון קנוי לו ואס נאנס מייב בפוסקין, שאינו עליו לא כשומר חנס ולא כשומר שכר שפטורין בפוסקין, אלא כולו כרשותו וכשמילמו עומד (פסחים לא:). **ולך תהיה צדקה.** בהשבת הפעבוט כתיב, מי מתרת קושי משכון מיכף לצדקה בהא שכיבה שכתב בשלמתו, שהשאיל לו זה דבר הקנוי לו, ואס אינו קושי לצדקה בהשכבה זו מנין, על שלו שכב (שם). **שמשכנו שלא בשעת הלואה.** להא קלא בשמכנו ע"י אלים ב"ד כתיב, דכתיב לעיל מיניה בחוץ תעמוד ומוקמינן לה בשלים ב"ד, והכוח ולמי קני, לשלוחיהן שקליה ולילמ לשלוחיו למשכנו בשעת הלוחתו, ומכאן פלוגתת דר' אלילעזר ושלוח המלוה על המשכון קתני (ב"מ פב:). **ובשומר אבדה קמיפלגי.** דטעמת דר' עקיבא משום דשומר שכר מלוה והעוסק במלוה פטור מן המלוה, לפי שעי לא יהיב ריפמת לעניל (שם). **שומר אבדה.** שמלא אבדה והכמיסה אל תוך ביתו, כדכתיב (דבריס כב) ומפמיה אל תוך ביתך (שם, ובערי"ז ב"ק נו:). **כשומר חנם.** ואינו מייב אלא בפשיעה (ב"מ כט.).